

OPENBARE BIJENKOMST

ANTWERPEN 16 NOVEMBER 1965

EEN PRAATJE OVER JEZUS.

Alles wat U zo leest over Jezus, dat geeft een beetje een eenzijdig inzicht en toch geloof ik dat iemand die die evangeliën doorwerkt, en ziet wat daar over Jezus wordt verteld aan wijsheid aan lering, Jezus was in de eerste plaats toch een leermeester eigenlijk, dat deze hoeveelheid ontstellend klein lijkt. Drie jaren lang spreekt hij overal, en wat houden we er van over? Wat gelijkenissen een paar wondermooie lessen, maar daar blijft het bij. De grote vraag is dus waarom zo weinig en dat is de eerste vraag waarop we een antwoord kunnen vinden hier. Wanneer wij ons realiseren wie en wat Jezus is. Ik wil zijn al of niet Goddelijk zijn, niet in geding stellen, maar doodgewoon even terugkijken naar die oude tijd en naar de gebruiken.

Jezus treedt op als een rondtrekkende Rabbi. Een rondtrekkende leraar die dus eigenlijk een vast repertoire heeft. Hij verteld haast overal dezelfde verhalen, en wanneer wij die gelijkenissen dan zien in een beperkt aantal, dan kunnen we ons ook voorstellen dat Jezus die dus steeds weer heeft gebruikt. Het is a.h.w. de kern van zijn filosofie, van zijn denken. Doordat hij optreedt als leraar zijn we ook geneigd om de andere aspecten van Jezus optreden een beetje te vergeten. Jezus is gemoeid in de politiek van het land, het kan helaas niet anders. Er zijn nl. twee partijen, de Romeinse er zijn de tempeldienaren, de priesters. Er zijn in het volk twee partijen, een betrekkelijk kleine Romeinse partij, er zijn daarnaast vele groeperingen die zich dus bij de tempel hebben aangesloten en dan is er nog als een soort in de lucht hangend mediator, een viervorst. Jezus kiest geen partij, voor geen van hen, dat maakt hem al tot verdacht in de ogen van de anderen, of obelangkrijk. En vooral wanneer hij zijn eigen denkbeelden omtrent de Vader, het Koninkrijk Gods, de voortdurende nabijheid van God, van licht, gaat leren aan de mensen, dan is hij in feite iemand die de tempel, het gezag en de waarde van de tempel aantast.

Hij is ergens een rebel. Helaas horen we maar weinig voorbeelden daarvan. Een van de weinige is de kwestie waar hij dus door de farizeeën wordt benaderd met de vragen wie ze de accijns moeten betalen, aan de kerk of aan de tempel. Zijn antwoord is dat van een diplomaat, niet alleen van een wijsgeer. In zijn hele leven horen wij van wonderen maar ook met die wonderen staat het soms wel eens een beetje vreemd. Wij kunnen niet ons precies voorstellen dat het zo gebeurd is, en je kunt dat als geloof aannemen. Maar denk nu eens aan de doop bv. in de Jordaan. Daar is Johannes de Dooper, Johannes de Dooper kende Jezus, het zijn jeugdvrienden. Dat Jezus geleerd is, dat hij in de moderne termen Talmoedist, Hebreeficus en Kabalist is, dat is Johannes bekend, en wanneer dus die Jezus daar komt dan is dat heel begrijpelijk dat Johannes hem als een Meester begroet, hij is dat. Hij is dat ook een tijdlang, laten we dat niet vergeten, in de Synagogen, waar hij pas, wanneer hij dingen zegt waar de tempel het niet mee eens is, wanneer hij de Talmoed niet interpreteert

aan de hand van de wetten der mensen, maar aan de hand van de wet Gods, wordt uitgesmeten. En dan staat daar bv. de Heilige Geest daalt over hem neder in de gedaante van een duif, dat kunnen we dus zien als iets wat de mensen daar in voelen, maar moet het noodzakelijk gebeuren? In de eerste plaats daar waar dit dopen plaats vindt, is struikgewas. Het is best mogelijk dat daar een vogel of een duif zich bevonden heeft, die juist in de stilte die met die doop en eigenaardige toespraak van Johannes gepaard gaat, opvliegt. Maar waar komen dan die woorden vandaan "en een stem sprak"; ja maar wat is een stem, een stem is een profeet, en Johannes wordt door de aanwezigen als een profeet beschouwd. Wat hij zegt op zo'n moment is niet zijn woord, maar het woord van God, en daardoor is het best mogelijk dat Johannes dit heeft gezegd. En waar blijft dan het wonder? Het is er wel, er is Jezus, maar het mirakel, het opzienbarende gebeuren valt terug tot meer normale proporties. Zo gaat het ook met Jezus geboorte.

Zeker de herders zijn gekomen en de wijzen uit het Oosten astrologen zijn gekomen. Er is een kindermoord, dat men vreest dat er een pretendent voor de troon van Juda in dat dorp geboren is en later misschien veel aanhang zal krijgen. Maar die ster kunnen we verklaren, het is een kommet. De sterren staan een beetje eigenaardig, daar is een vreemde konstellatie rond die geboorte, dat kunnen we antonen goed, maar dat komt meer voor. Ik wil de zaak niet ontluisteren, ik wil proberen U duidelijk te maken waar het om gaat. Wanneer wij gaan strijden of die Jezus al dan niet Goddelijk is, of er al dan niet sprake is geweest van een maagdelijke geboorte in deze of gene zin, dan zien we voorbij aan de werkelijkheid, de werkelijkheid die o vandaag aan de dag nog even reëel is als in het verleden. Een werkelijkheid die in deze dagen, laten we dat niet vergeten, ook aktueel is. Want wat is het kenteken van de Jezus als we al het andere buiten beschouwing laten? Hij is een opstandige, een rebel, en dat betekent meer in die dagen dan dat je tegenwoordig zult denken. Tegenwoordig met al die jongelui die zich van de maatschappij niets wensen aan te trekken klinkt het heel gewoon. Maar in die dagen is het iets bijzonders wanneer je je niet aan de wetten houdt. En Jezus geneest ook op de Sabbat. Hij wandelt, hij trekt, ook op de Sabbat. Hij laat dronkenschap toe, bruiloft te Kan, hij is een man van vreugde en niet direkt de man van smarten die altijd wordt gepresenteerd. Hij is filosoof, hij is wijsgeer, maar het feit dat hij de enige van zijn leerlingen is, of van de aanwezigen zelfs die het niet erg vindt als de boetvaardige vrouw Magdalena de zalfvaas breekt over zijn voeten, terwijl iedereen zegt wat een zonde. Terwijl Judas waarschijnlijk denkt dat zou een hoop geld zijn geweest in kas. Jezus is dus een rebel. Iemand die zich afwendt van de gebaan-de wegen. Maar hij doet het op een bijzondere manier. Hij verwerpt niet het oude, hij neemt er alleen afstand van. Hij dwingt anderen niet om zijn leer als de enige juiste te aanvaarden. Hij is alleen bereid die leer uit te leggen. Jezus gaat niet naar de mensen toe om ze te genezen, Jezus geneest degenen die hem vertrouwen, geloven of uit wanhoop desnoods tot hem komen. En hij is er vermoeid door. Deze Jezus is de kern van het licht, hij kan al die dingen zijn, kan al die dingen doen en toch in zich een volledige harmonie bewaren, een mens zijn van vrede, omdat hij God in zichzelf draagt. Maar God draag je allemaal in jezelf. Het is natuurlijk heel aardig om te zeggen, ja maar het licht moet van buitenaf komen uit de kosmos, of om te zeggen ja maar Jezus was Goddelijk

en bij ons is het niet zo. Maar dat heeft met de zaak niets te doen. God is in ons ook. Er is geen scheepsel dat leeft zonder dat God in dat scheepsel leeft, anders zou het niet bestaan. Er is geen kracht en er is geen licht of, laten we dat goed begrijpen, het is in ons zo goed als rond ons, wanneer we het aanvaarden.

Wij zijn niet afhankelijk van de wereld, zomin als Jezus dat is. Het is onze taak niet die wereld te veranderen. Het is onze taak om mens te zijn en als mens levende, onze eigen vreugde, eigen vrede te kennen, maar bovenal met respect voor alles wat bestaat, de weg te gaan die wij in onszelf als de juiste erkennen. Daar kan geen organisatie, daar kan geen kerk, geen staat iets aan veranderen. Wanneer Jezus wonderen doet, dan zeggen wij ja: Hij kon dit doen; ik zie niet in waarom "Hij" hier zo nadrukkelijk wordt gezegd, want dat geeft weer, dat wij het niet kunnen en wij kunnen het ook. Misschien niet zo bewust als hij, maar dat wonderen doen is niet een gave, het wonderen doen is een recht, een recht dat ontstaat wanneer je de God in je volledig erkent. Zelfkennis, bewustzijn van jezelf dat is een van de belangrijkste factoren. Wanneer je die Jezus volgt in zijn leven, dan blijkt dat hij een hele hoop dingen in de wereld gewoon opzij schuift, behandelt als iets onbelangrijks als een illusie, dat hij niet onder de indruk is van grootheid of macht, hij gaat zijn weg, en soms krijg je wel eens het idee dat Jezus zelf niet precies meer het onderscheid weet, wat is nu echt, en wat is niet echt. Hij maakt op mij niet de indruk van een wezen dat met volledige zekerheid en kennis door het leven gaat. Er is altijd een element van zoeken, er zijn strijdigheden, dingen die absoluut niet passen, zelfs niet bij de moderne Christelijke moraal. Een rentmeester had gelden van zijn meester verduisterd, en toen hij wist dat zijn meester terug zou komen en de zaak ontdekt werd, ging hij naar allen die van zijn heer te vorderen hadden en zei hen, schrijf niet zoveel maar zoveel, en Jezus looft hem omdat hij zich vrienden maakt uit de Mammom. En nu dat vrienden maken uit de Mammom dat wordt graag gebruikt, kom vrienden laat ons een kerk bouwen, maakt U vrienden uit de Mammom, maar zo is dit niet bedoeld, dat is kennelijk heel anders gezegd, Jezus zit hier met het probleem wat is nu belangrijker het eigendom van een ander respecteren of in de eerste plaats voor jezelf een sfeer vinden waarin je leven kunt, en uit deze gelijkenis blijkt kennelijk dat hij dit vooropstelt. Ik weet het het kan anders uitgelegd worden. Ik wil U hier ook geen exeges voorleggen, dat heeft geen zin. Het gaat er mij om U duidelijk te maken: Jezus is volgens de normen van deze tijd en deze christelijke maatschappij in feite associaal. Hij verwerpt organisatie, hij verwerpt rangorde, zijn gedrag is vaak dat van een anarchist. Maar een anarchist die niet rond zich alles breekt die slechts voor zichzelf alle banden breekt, buiten die met de Vader, met God. Ik heb U gezegd dat heeft voor deze tijd veel te betekenen natuurlijk.

Want in deze dagen hebben veel mensen spanningen doorgemaakt. De hele wereld is een klein beetje van de kook. Alles doet eigenaardig, de mensen, de staten, het klimaat, de aarde, de zee, de lucht. En de mens voelt zich daar ongelukkig in, hij kan daar geen oplossing vinden om de doodeenvoudige reden dat hij vasthoudt aan de regel. Het is altijd zo geweest, het zal wel zo worden, dus moeten wij nu doen of het zo is. Schijn dus. Het westelijk deel van de wereld kent een grote welvaart. Maar een groot deel van die welvaart is een schijnwelvaart. Er is vrede op het ogenblik tussen de grote staten, maar het is een schijnvrede.

Er is een mogelijkheid voor ieder om op gelijke wijze vooruit te komen. Maar dat is in feite een schijn. Wij allen moeten allereerst de mens en de rechten van de mensen erkennen. Maar ongeacht deze erkenning is vaak het recht van de medemens respekteren, iets wat je alleen met de mond doet. Uiterlijk schijn. U leeft in een schijnwereld. Nu kun je zeggen in die schijnwereld moet het licht Gods stralen en dat moet alles in orde maken, dat kan niet. Want zolang wij een wereld van waan van schijn aanvaarden, aanvaarden wij ook alle konsequenties daarvan voor onszelf. Wij kunnen niet aan de ene kant ons beroepen op God en zijn eeuwige vrede, en aan de andere kant geweld bevorderen. Wij kunnen niet aan de ene kant zeggen dat alle mensen gelijk zijn, en aan de andere kant een verschil maken, of het nu is tussen een blanke en neger, of tussen Vlaming en Waal.

Wanneer wij zeggen dat wij het goede willen, dan moeten wij niet alleen het goede willen voor onszelf, dan moeten wij het ook voor iedereen willen. Aangezien dit ons de huidige omstandigheden praktisch niet te doen is moet er een andere weg zijn, endeze weg hangt samen met veel wat men okultisme noemt. Maar ik meen dat die weg juist de weg is die Jezus bedoelt wanneer hij zegt: "Ik ben U de weg enz, het licht Gods". Wij kunnen natuurlijk God benaderen als angstige kinderen, steeds achter een ander masker ons verschuillend, steeds een andere mediator stellen tussen ons en de waarheid. Maar wij moeten eerst die waarheid aanvaarden, dat licht zoals we het noemen, dat allesonthullende, voor wij van uit onszelf iets kunnen bereiken. Wanneer Jezus gewerkt heeft dan is hij moe, soms tot stervens toe vermoeid, maar hij vindt altijd weer nieuwe kracht en verwonderlijk snel. Jezus keert in zichzelf. Wanneer de mensen het hem zo druk maken dat hij absoluut niet meer weet hoe hij moet beantwoorden aan hun vragen en hun eisen, trekt hij zich terug in de stilte. Hij gaat met zijn leerlingen op het meer vissen, hij gaat misschien ergens in de woestijn in de eenzaamheid een tijdje eenvoudig overdenken. Jezus gebruikt de stilte omdat hij daarin een zelferkenning vindt en omdat hij doordringend tot de kern van zijn eigen wezen, de eenheid met de vader weer volledig beseft, kan hij ook weer als de grote meester de leraar uitgaan, kan hij wonderen doen. Waarom zouden wij dat niet kunnen?

Dat is nu de vraag die ik in deze dagen zou moeten stellen. Natuurlijk het is beter wanneer we iedereen de mogelijkheid ontnemen om te zondigen, maar we kunnen het toch niet. Wanneer je je elke vreugde verbiedt zullen de mensen achter die ivoren toren, die schiel van hen, feesten vieren die erger zijn dan ze ooit in werkelijkheid kunnen doen. We kunnen zeggen, we moeten het geweld uitblussen met geweld, maar wat we doen is alleen de haat aanwakkeren, dat zult U begrijpen. We kunnen zeggen, wij moeten de kerken omverwerpen en vernieuwen, maar wat we bereiken is allen maar veel mensen die radeloos worden, en nog meer mensen die ons zullen haten en vervolgen. En daar zullen we ons tegen verdedigen. Wij moeten in onszelf te waarheid vinden. De waarheid van het licht. En laat ik nu niet alleen maar retorisch blijven maar proberen om het praktisch te stellen.

1e. Het licht in jezelf is niet, als mens tenminste, de volledige erkenning van jezelf de totaliteit van het zijnde. Het is slechts de aanvaarding dat je bent zoals je bent, het niet meer verwerpen van delen van jezelf, een niet proberen voor jezelf of voor anderen iets weg te moffelen van jezelf.

- Aanvaardt Uzelf precies zoals U bent, ook met uw verwarringen en probeer vooral niet om goed te zijn of goed te ~~te~~ "praten"
- 2e. Realiseer U dat, of U nu goed bent of kwaad, God altijd deel is van uw wezen. Stel U God voor als een onbekende als U wilt, als levenskracht, als energie, als kosmisch Licht, als een engel die met U gaat het maakt geen verschil. Als U maar beseft dat dit voortdurend is en niet beïnvloed wordt door uw eigen daden of oordeel over uw daden en u zelf.
- 3e. Aarzel nooit een volledig beroep te doen op deze kracht. Ook wanneer U denkt dat het eigenlijk nutteloos is, onmogelijk, wanneer U in Uzelf voelt dat U zich op die kracht zou kunnen beroepen om daardoor meer te presteren, om daardoor een ander te helpen, om daardoor iets duidelijker te weten wie en wat je bent, doe het. En doet dit met de volle intensiteit van je wezen
- 4e. Elke mens heeft iets in zich, dat noemen sommigen de stem van het geweten en het is heel vaak ook psychologisch te verklaren dat geweten, het is een deel van het milieu, van de scholing, de opvoeding en de jeugd, maar wanneer wij ons afvragen wat is hier het juiste, dan hebben we in onszelf altijd een antwoord. Misschien niet het gemakkelijkst antwoord, niet het prettigste, maar het is er. Beschouw deze antwoorden, ook wanneer U niet logisch kunt beredeneren, waarom ze juist zijn, als beslissend, en handel ernaar.

Wanneer een beroep op U wordt gedaan, beroep Uzelf op uw God en handel. Probeer nooit een ander te overtuigen van de juistheid van uw inzichten, uw meningen of leringen. U slaagt er toch niet in, en als U denkt te slagen maakt de ander er vaak een karikatuur van of een parodie op. Wees in Uzelf overtuigd en maak met uw leven met uw handelen waar waarin U gelooft. Scherm niet teveel met het licht e.d. Maar wees ook niet bang om desnoods, op het bijgelovige af, te zeggen hier is dit licht, of U te beroepen op dit Licht. Wanneer wij de Gnostici mogen geloven, en ik meen dat we dit heus wel kunnen doen, dan heeft Jezus ook gebruik gemaakt van incantaties, hij heeft zich ook tot de windrichtingen gewend, heeft woorden gebruikt die schijnbaar zinloos zijn, tot dat we ontdekken dat ze zelfs ergens uit Egypte stammen of Syrië en zeker niet Joods zijn. Hij heeft toverformules uitgesproken. Ik geloof dat dit werkelijk is gebeurd want heel vaak heb je een vorm nodig voor jezelf, om uit te drukken dat je dit licht volledig aanvaardt, en kun je alleen in een soort roes, een soort trance, de concentratie bereiken waardoor je dat licht accepteert als gelijkwaardig aan, of meer waardevol dan je eigen leven.

Het zijn eenvoudige regels, niet om uit te voeren misschien maar heus wel om te begrijpen, om ze te zien als een richtsnoer voor je leven. Probeer a.u.w. geen afleidingsmanoeuvres te scheppen. Natuurlijk het is prettig wanneer je, in plaats van voor de rechterstoel van God te treden, je tot een wat vergoedelijkende Moeder Maria of een zegenende Jezus kunt wenden. Ik ben het met U eens maar het is niet de bedoeling dat wij dat doen. Wanneer we dat doen lopen we weg voor God. Wij moeten leven uit God. Jezus heeft dit gedaan. En op het gevaar af dat U me verwijt dat ik dingen herhaal die U 1000 keer hebt gehoord, wil ik U wijzen op iets eigenaardigs in die Jezus. Hij is nooit agressief. Wanneer hij die overspelige vrouw op het marktplein redt, wanneer ze haar willen stenigen, zegt hij geen woord, hij schrijft allen wat in het zand, het is geen direkte actie, het is indirecte, het is geen agressie het is een constateren. Diezelfde Jezus die zou

in staat zijn misschien, het hele Joodse volk met zijn macht uit te roeien of te veranderen, de menigte op te zwepen tot ze hem verdedigen, toch zal diezelfde Jezus de tempelknechten, wanneer ze voor hem neergevallen zijn, toestaan hem te binden en gevangelijk weg te voeren. Staat hij Romeinse soldaten toe hem te bespotten, een spotkoning van hem te maken. Laat hij zich kruisigen. Hij doet dit omdat het de enige weg is. Agressie is ontoelaatbaar. God is de enige die, zo hij dit wenst, als agressor op mag treden, wij niet.

En als je die Jezus zo gaat bekijken dan komt er een beetje een ander beeld, een beeld misschien waar men bewzaar tegen kan hebben. Ik kan het me voorsellen, want het is niet het kerkelijk beeld, het is niet het Lam Gods dat voor onze zonden gestorven is. Maar het is een wezen dat getracht heeft, zelfs waar geen direkte aanvaarding of begrip menselijk mogelijk was, de innerlijke weg Gods te volgen, zonder ooit een medemens te belagen en gelijktijdig zonder ooit zichzelf en de God in hem te verloochenen.

Het is natuurlijk mooi te zeggen ja hij kon dit, maar is de waarheid niet zo dat elke mens de vuurproef moet doorstaan. Zeker U wordt niet gekruisigd in deze dagen aan een houten kruis ergens boven op een schedelplaats. Maar moet U niet allen ergens lijden aanvaarden. Moet U niet allemaal per slot van rekening op een gegeven ogenblik zeggen: "Ik snap het niet meer, het zou zo mooi kunnen zijn als het anders was" / Moeten ook wij niet erkennen dan dat het niet onze taak is om weg te lopen, weg te vluchten wat Jezus kon toen hij nog in de hof van Olijven was, de zaak erbij neerte gooien, maar dat wij moeten beantwoorden aan die innerlijke stem die zegt, dit is juist. En dan moeten we zeggen; ja God indien het uw wil is, uw wil geschiedde, de mijne niet. Ik weet het misschien niet: wat ik wil voel ik niet helemaal zuiver, het zou wel prettiger zijn. Ik begrijp niet waarom dat andere goed is maar ik voel in mijzelf dat gij God zegt dat het goed is. Daar gaat het eigenlijk om. In deze wereld probeer je alles te beredeneren. Je probeert in deze dagen alleen alles te plannen en hoe meer planning er komt, hoe meer wanorde. Het is een zeer geordende wanorde. Maar heel vaak verdringt werkkraft in papier, verdringt plichtsgevoel in het opeisen van rechten, is eigen waan belangrijker dan dienst aan anderen enz. Gaat U op de grote verkeerswegen kijken dan kunt U het zien hoe mensen alleen omdat ze in een auto zitten en menen bepaalde rechten te hebben hun eigen leven en dat van anderen in gevaar brengen. Jezus zou dat nooit gedaan hebben. Jezus neemt risico's waar wij misschien voor terugschrikken. Maar hij neemt die risico's omdat hij weet dat dit juist is. Wij moeten handelen volgens wat wij innerlijk weten wat voor ons juist is, niet wat voor een ander juist is. U zult zeggen in deze dagen probeert iedereen verstandig te zijn.

Een mens is een wezen waarvan het verstand eigenlijk maar het kleinste deel uitmaakt. U denkt vaak meer met uw maag of andere lichaamsdelen dan met uw hersenen. Al beseft U het misschien zelf niet. U denkt met wat U hoort en gelezen hebt, in een of andere gazet, en niet met uw eigen waarnemingen. Die hersenen die redelijkheid die logika zijn zo belangrijk niet. Wat belangrijk is, is dat je één geheel bent als mens. D.w.z. dat je gevoel, verstand, je innerlijk weten altijd bepalend moet zijn voor wat je bent en doet. Dat kan heel veel vreemde dingen veroorzaken in deze tijd. Ik kan me voorstellen dat de een zegt, maar dat

is zondig dat kun je niet doen. Wanneer ze hun eigen weg daarbij werkelijk volgen, is voor hen het de beste. Jezus komt niet op aarde om vrede te brengen, hij zegt het zelf. Ik kom niet om U de vrede te brengen, maar het zwaard. Maar bedoelt hij daarmee nu waarlijk dat hij de strijd gaat brengen, neen. Hij bedoelt daar alleen maar mee dat wij de strijd niet kunnen ontkomen, zolang als we mens zijn. Zo is dit in deze dagen.

U zult aan een bepaalde hoeveelheid strijd niet kunnen ontkomen, want U bent mens. En de wereld in deze dagen hangt in een heel wat wankeler balans dan de meeste beseffen. Volgend jaar zal het rustig zijn, de werkelijke gevaarlijke crisis die komt in begin 1967, en dan hopen we maar dat ze niet zo gevaarlijk is als die er het afgelopen jaar zijn geweest. Maar U leeft hier op het ogenblik op een vulkaan. Wanneer alles menselijk redelijk gebeurt, dan is er over enkele jaren een wereldoorlog, dan is over een eeuw misschien nog wel een stam over die hier of daar rondtrekt, tekeningen maakt in rotsholen en eindelijk als oermens wordt uitgekreten door een nieuwe beschaving, een nieuw ras. Daar hebben we geen behoefte aan. Moeten wij dan dansen op de vulkaan? Je kunt de wereld niet veranderen. Maar wat je wel kunt veranderen is je eigen wezen, je eigen denken. Je kunt proberen om aan die innerlijke stem te gehoorzamen, wat zij ook zegt. Dit wil niet zeggen vindt ik, het leuk of niet, maar vraag is dit goed, ja is dit nu goed dan doe ik het.

Weet U hoe een oorlog begint? Een oorlog begint pas goed wanneer iedereen vrede begeert, maar daarnaast iets wat hij niet heeft en wat een ander wel heeft. Men begint dan niet met te zeggen ik zal het met geweld nemen, dat is zelf in de oudheid niet zo vaak voorgekomen als U denkt. Neen men zoekt eerst naar een middel om er door handel of ruiling aan te komen maar men vindt daarbij dat men zelf onvoldoende voordeel heeft. Daarom gaat men proberen met bv. spionage of met sluikse handel, men gaat die dingen overbrengen. Dan komt er een ogenblik dat men zegt die ander heeft een monopolie en dat is niet gerechtvaardigd. Ik ga dus zijn wetten breken. En dan zegt de ander: ik kan dat niet gedogen ik neem ieder van U die de wet breekt die ik heb gesteld. Dan zijn we er, dan gaan we zeggen het is onaanvaardbaar dat een ander ons als volk een wet wil stellen. Wij moeten ons daartegen verzetten en gaan we kijken wat de ander aan lelijks doet. En omdat we niet gelijktijdig in de spiegel kijken kunnen we ons dan zeer verontwaardigd tonen over alles wat die ander doet en heeft gedaan. Dan zeggen we het is beter dat zoeits van de aardbodem verdeld wordt. En dan zeggen we ja, wij mogen niet aanvallen want oorlog dat is toch eigenlijk niets, we moeten vrede hebben. En dan proberen we vrede te sluiten terwijl we de ander haten. Gedachtenkracht. De hele menigte gaat denken, de Russen zijn slechte, de Amerikanen deugen niet, de Belgen zijn gek enz. En wat gebeurt er? Door die gedachten gaat men dus het kwade van die ander steeds beter zien, men krijgt steeds meer achterdocht en dan komt er een ogenblik dat je zegt, ja nu moet ik de eerste slag slaan, anders slaat hij. Dan zegt men ik moest wel slaan, anders had hij mij al verslagen met de eerste slag. Dan slaat, de ander slaat terug, wat hebben we dan: oorlog.

Maar wanneer we nu eens niet zouden handelen naar deze verdenkingen, wanneer wij ons begeren nou eens niet zouden gaan richten op wat een ander is of heeft, maar alleen eens zouden proberen om in onszelve het licht te vinden en de kracht om het

te produceren, of desnoods te scheppen, zoals we voelen dat het noodzakelijk is. Dan zouden wij gebruik maken van een kosmisch licht dat niet alleen uit de kosmos komt en de aarde beïnvloedt maar uit een kosmisch licht dat ook in ons leeft. Dan zou er geen sprake zijn van een wereld die door steeds verschillende golvingen van kosmisch licht wordt getroffen, waaraan we onderworpen zijn, want we kunnen uit onszelf putten uit dit licht zoals het nodig is, en precies daardie kracht vinden die we nodig hebben. Van slaven kunnen we tot meester worden, maar dit meesterschap betaalde met een afstand van agressiviteit, een afstand van bezit, een ontkenning van veel van die persoonlijke verplichtingen en rechten die een maatschappij bouwen. Dan moeten we ergens anarchisten worden, net als Jezus toen.

Misschien dat we dan in onze eigen tijd evenzeer gehaat en veracht worden door de rechtvaardigen, als Jezus eens door zijn tijdgenoten. Tijdgenoten die hem zouden willen zien als een clown, als een oplichter als een man die zich alleen maar verzet tegen anderen. Als een gevaar voor de maatschappij, als een dief een aantaster van het gezag. Iemand die heult met de Romeinen. Dat hebben ze ook van hem gezegd, ze hebben hem van alles naar het hoofd gegooid. En toch wanneer nu zo dadelijk het tegen Kerstmis gaat lopen, waar denkt dan iedereen aan, aan de geboorte van Jezus. Dan denkt iedereen eraan hoe goed het is geweest dat hij op deze wereld leefde, dan roepen we allemaal hij heeft ons verlost. Wij begrijpen niet eens dat we het onmogelijk maken om ons te verlossen. Want Jezus verlost niet en lijdt niet voor de schuld van en de last van de hele wereld zonder meer. Wanneer we die stelling willen poneren, wil ik ze accepteren. Maar dat is niet het enige. Dit zou voor ons alleen van kracht kunnen zijn wanneer we zijn weg volgen, wanneer wij ons terugtrekken uit vooroordelen, begoochelingen, voorbehoud en daarvoor in de plaats vinden de stem in onszelf waarmee toch uiteindelijk de eeuwige kracht ergens ons leidt. Wanneer wij ons niet meer willen binden aan menselijke wijsheid alleen, maar in een eenheid van innerlijk leven, gevoelsleven, stoffelijk leven, willen komen tot een bestaan dat voortdurend waar en waardig is, de kracht die wij in onszelf kennen. Dat geeft het zelfs niet eens of we God erkennen of niet. Laten we desnoods zeggen, we zijn mensen, eendagsvliegen in de eeuwigheid. Dat maakt geen verschil uit. Wanneer wij als mens leven, beantwoordend aan die mens in onszelf, dan beantwoorden we aan die God in onszelf, en dan spreken wij misschien over humaniteit en we putten uit datgene wat men licht noemt, wat men God noemt, eerste oorzaak. Het is niet de formulering waar het op aankomt. Het is de innerlijke aanvaarding van de waarheid.

Het lijkt me een onderwerp om over na te denken. En als U meent dat de evangeliën en de bijbel de letterlijke waarheid zijn, zoals God die geschreven heeft, och dan kan ik meteen van mijn vrienden zeggen: schat de mens "Gods bereiking" als auteur wel heel erg laag. Het is niet zo bedoeld dat wij letters vreten en tot dode woorden worden. We moeten levende mensen zijn. Daarbij kan een bijbel, maar ook een choraal, de wijsgerige leringen Lau-tze ons helpen. Het gaat erom jezelf te vinden. En nu we vandaag in een kleine kring bij elkaar zitten, is het misschien goed om daar nog eens aan te herinneren. U komt hier omdat U iets wilt horen, iets wilt leren. Dat is heel prettig, maar aldie woorden hebben absoluut geen zin wanneer U ze beschouwt als een soort verlossingsboodschap buiten U om, als een soort persoonlijk voorrecht voor U alleen geschapen, als

iets wat mooi is zonder meer. Pas wanneer U begrijpt dat dit alles alleen maar iets is om over te denken, mee te worstelen tot je jezelf gevonden hebt, dan heeft die avond werkelijk zin en betekenis.

Geloof me ik kan U heel wat sensationeler dingen voorzetten, opzienbarende dingen desnoods, maar daar wordt U niet beter van. Wanneer wij innerlijk ergens gezamenlijk dat ene Licht erkennen, die God, elk op eigen wijze, dan zijn wij gezamenlijk deel van het Koninkrijk Gods. Wanneer wij dit leven dan zijn we niet alleen maar vrome brave mensen, en dan wacht ons niet alleen maar een heerlijk hemeltje? Neen dan zijn wij nu op dit moment deel van de eeuwigheid. En dan putten wij uit krachten die buiten tijd en ruimte zijn. Dan leven wij waarden die schijnbaar alleen een droom zijn voor een hiernamaals, nu. En dan ben je helderziend, helderhorend, dan kun je zieken genezen en duivelen uitdrijven, dan kun je wonderen doen. Maar om die dingen gaat het niet het is maar een nevenverschijnsel. Het is hetzelfde als je zegt, als een auto goed is, wanneer de portieren goed sluiten en er niet op let dat er eerst een motor moet zijn, die lopen moet dat er wielen moeten zijn die draaien, beweging die komt vanzelf wel, wanneer we er voor zorgen dat het motorisch geheel, de stuwkracht in ons eigen wezen eerst op de juiste wijze reageert. Dat heb ik willen zeggen. De stuwkracht van ons wezen is het onbekende, dat we God noemen, het is een waarheid die we niet helemaal kunnen beredeneren maar die we steeds weer aanvoelen, die in ons spreekt maar die we toch niet eens onder woorden kunnen brengen. Dat is de zin van ons bestaan, dat is de kracht van ons leven, dat is onze weg tot wat ze verlossing of bevrijding noemen.

Ik heb U dit allemaal verteld. Als U vandaag of morgen, het is heus geen slechte bezigheid, eens de evangeliën te pakken kunt krijgen en U gaat erin lezen, moet U eens letten op de hiaten. Dan moet U zich eens afvragen waarom die hiaten er zijn, dan praat ik helemaal niet over die apocriefe evangeliën die er ook zijn, over al die leerstellingen die geheim waren en waarvan een deel in de kerk wel bekend is, maar voor het volk gevaarlijk worden geacht, daar praat ik niet over. Ik kijk alleen naar de hiaten en probeer te denken wat ligt daar tussen. Tussen de regels van die evangeliën vindt je een hele hoop richtlijnen voor je eigen leven. Niet in de woorden, daartussen in het begrip begrip voor de mens die daar gaat, voor Jezus, de apostelen voor de leerlingen, Maria de moeder, voor Magdalena de danseres. Probeer te begrijpen wat er tussen ligt. U wilt allemaal graag meer zijn meer kunnen, meer bereiken. U kunt het. Wanneer de apostelen zo'n onbakhouwen middenstander met eigenwam en stevige vuisten als Petrus, zo'n niet al te helder denkende man als Bartholomeus wanneer die uit kunnen gaan om wonderen te doen, kunt U het. Wanneer die God kunnen vinden, kunt U het. Wanneer die een duivel uit kunnen drijven, kunt U het. En denk nu niet dat zij het alleen konden omdat Jezus daar was, er zijn anderen geweest, door alle tijden heen, die het ook hebben gedaan. Kort geleden nog is een pater gestorven in Italië die 5-6 keer verplaatst werd alleen omdat hij duivelen uitdreef, en zieken genas, en dat baarde teveel opzien. Die hysterie, zei men, is niet goed. Maar hij deed het/ En wanneer degenen die zijn oversten zijn, spreken over volksmisleiding, hysterie, gevaren voor het geloof, dan hebben ze misschien gelijk van hun standpunt, maar ze vergeten een ding wat die man deed in de jaren na de oorlog tot 1962 toe, was niets

meer of minder dan de apostelen hebben gedaan en Jezus. Wij kunnen het ook. Wij zijn niet de hulpeloze pionnen op een schaakbord van het leven.

Wij zijn niet de zoete kindertjes die aan het handje mee moeten met Vader. Wij zijn de erfgenamen van iets eeuwigs. En die eeuwigheid leeft in ons. Ook nu, die zal altijd bestaan welke vorm of wereld we kennen. Met die eeuwigheid kunnen wij volwassen zijn. Niet aan ons om God te corrigeren, maar wel onze taak om datgene, wat ons gegeven is, werkelijk te gebruiken. Niet onze taak om te preken, anderen te vertellen wat ze doen moeten. Onze taak is om te leven zo goed als we kunnen, te helpen zo goed als we kunnen. Te dienen, God te dienen zo goed als we kunnen, te helpen zo goed als we kunnen. Te dienen, God te dienen in de schepping a.h.w.w. Vroom hé? Heerlijk vroom dit praatje, maar de vromen hebben het vertekend, ze hebben er karrikaturen van gemaakt, ze hebben er fantasieën op gebouwd en dit is een werkelijkheid. Dat is niet iets wat U in de kerk gaat halen met een beetje wijwater. Dat is niets wat U vindt in een sakrament, dat is iets wat U vinden moet in Uzelf.

Pas wanneer U het in Uzelf vindt kan een sakrament werkelijk een sakrament zijn voor U. Dan kan wijwater iets meer zijn dan een magisch bijgeloof. Dan kan een misoffer misschien iets betekenen. Zo goed als een rite in een of andere loge iets betekenen kan, of de studie of inwijding van een ander genootschap. Dan pas krijgt het zin. Die zin ligt nimmer in de uiterlijkheden. U bent prietser en priesteres zo goed als ieder die gezalfd en gewijd is. Wanneer U God in Uzelf draagt bent U door God aangeraakt en gezalfd. Profeten werden vroeger nooit gekozen en gezalfd, ze waren er. De ware prietsers zijn nooit plechtig ingewijd en aan plechtige riten gebonden. Ze zijn ontstaan niemand weet hoe, ze zijn gegaan, niemand weet waarheen. Wij zijn de prietsers van God. We zijn de prietsers van de mensheid. Wanneer wij die innerlijke waarden, die de mens mens maakt, kunnen aanvaarden, wanneer we de kracht die in het licht voor ons verborgen ligt, in onszelf weten te vinden, niet als ons eigendom, maar als de kracht Gods die in ons werkt, als datgene wat ons maakt tot wat we zijn. Wezens meer dan dieren, bezielden, die in zich meer dragen dan een paar jaren herinnering. Bevoertuigden, die over de hele tijd en al het zijnde en alle vormen heen terugreiken tot hun eigen oorsprong.

Goeden avond vrienden.